

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau	DKO
Instellingsnummer	49981
Instelling	Gemeentelijke Academie voor Muziek en Woord
directeur	Willy WOUTERS
adres	Ploegsebaan 144 - 2930 BRASSCHAAT
telefoon	03-663.09.90
fax	03-633.24.01
e-mail	acadmwbasschaat@skynet.be
website/URL	www.academiebrasschaat.be
Inrichtende macht/Bestuur	960591 - Gemeentebestuur van Brasschaat te BRASSCHAAT
adres	Bredabaan 182 - 2930 BRASSCHAAT
Tijdstip doorlichting	van 25 januari 2010 tot 30 januari 2010
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Dirk Rombaut
Teamleden	Rieka Hérie
Deskundige(n) behorend tot de administratie	Nihil
Externe deskundige(n)	Nihil
Datum van bespreking met de instelling	26 maart 2010

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	RELEVANTE KENMERKEN	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
3.1	(Leer)prestaties in de focus	5
3.2	Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus	5
3.3	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus	6
4	KWALITEITSPROFIEL	7
5	RESULTATEN	9
5.1	(Leer)prestaties	9
5.2	Schoolloopbaan	14
5.3	Outcomes	14
5.4	Tevredenheid	15
6	ASPECTEN VAN DE WERKING	16
6.1	Algemeen	16
6.2	Personeel	17
6.3	Logistiek	17
6.4	Onderwijskundig	18
7	STERKTES EN ZWAKTES	20
7.1	Relevante aspecten waarin de academie goed is	20
7.2	Relevante aspecten die de academie kan verbeteren	20
7.3	Relevante aspecten die de academie moet verbeteren	20
8	ADVIES	21
9	REGELING VOOR HET VERVOLG	22

1 INLEIDING

Van 25 januari 2010 tot 30 januari 2010 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne. Overeenkomstig het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van art. 38 §5 om het toezicht hierop afzonderlijk uit te voeren.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- aanwezigheid andere scholen in de onmiddellijke omgeving
- fusie of defusie
- veel deeltijds werkende teamleden
- school in herstructurering
- implementatie van nieuw aanbod Jazz en Lichte Muziek (JaLM)

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken en procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting.

3.1 (Leer)prestaties in de focus

Aanbod per studierichting, graad en vak		
muziek	LAGERE	INSTRUMENT ALTVIOOL
muziek	LAGERE	INSTRUMENT DWARSFLUIT
muziek	LAGERE	INSTRUMENT HOBO
muziek	LAGERE	INSTRUMENT KLARINET
muziek	LAGERE	INSTRUMENT MANDOLINE
muziek	LAGERE	INSTRUMENT VIOOL
muziek	LAGERE	SAMENZANG
muziek	HOGERE	INSTRUMENTAAL ENSEMBLE
woordkunst	LAGERE	ALGEMENE VERBALE VORMING
woordkunst	MIDDELBARE	TONEEL
woordkunst	MIDDELBARE	VOORDRACHT
woordkunst	HOGERE	TONEEL
woordkunst	HOGERE	VOORDRACHT
woordkunst	HOGERE	WELSPREKENDHEID

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Algemeen

Leiderschap

Besluitvorming

Kwaliteitszorg

Zelfevaluatie

Kwaliteitssysteem

Personeel

Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Deskundigheidsbevordering

Logistiek

Materieel beheer

Infrastructuur

Onderwijs

Curriculum
Onderwijsaanbod
Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

DL-f

Output

Schoolloopbaan	
Rendement	J
Outcomes	
Vergoeding onderwijs	J
Aansluiting arbeidsmarkt	J
Tevredenheid	
Leerlingen	J
Personeel	J
Partners	J

4 KWALITEITSPROFIEL

De Gemeentelijke Academie voor Muziek en Woord “Marcel Van Heuven” in Brasschaat is een sterke academie voor deeltijds kunstonderwijs. Zowel uit het vooronderzoek als tijdens de doorlichting, bleken alle onderzochte opties en vakken uit de twee studierichtingen op een voldoende wijze te beantwoorden aan de leerplandoelstellingen. Uit de programmabrochure van de eindexamens blijkt dat het gekozen repertoire bij het overgrote deel van de leerlingen voldoende overeenstemt met de vastgelegde, kwalitatieve eisen. De doorstroming van leerlingen binnen hun curriculum lijkt vrij behoorlijk ondanks het niet-leerplichtkarakter van dit onderwijs. Heel wat leerlingen komen, soms al tijdens hun studies, maar vooral ook achteraf, terecht in het culturele verenigingsleven. Er is ook een opmerkelijke doorstroming naar het hoger kunstonderwijs. Tien leerkrachten en de directie zijn oud-leerlingen. Andere zijn verspreid over meerdere academies of kwamen terecht in koren, orkesten Momenteel studeren een aantal leerlingen verder aan het conservatorium. Het valt op dat de academie erin slaagt de verschillende, vaak erg uiteenlopende doelgroepen, op een organische wijze met elkaar te verbinden. Ze doet dat onder meer via een optimale werking van het samenspel/ensemble. Alle leerlingen worden zoveel én vooral zo snel mogelijk betrokken in podiumoptredens. De grote ensembles, zoals het symfonisch orkest en het harmonieorkest, fungeren daarbij als een goed geoliede, artistiek-pedagogische draaischijf. In de kleinere samenspelgroepen wordt erop toegezien dat leerlingen zoveel mogelijk op een gelijkwaardig niveau kunnen musiceren. Een voorbeeld is het strijkorkest waar een leerling die zich wat sterker profileert, volwaardig aan zijn trekken kan komen. Dit veronderstelt een waakzaam oog bij de organisatie en leidt tot meer homogene prestaties. De rekrutering van jonge leerlingen heeft in de hoofdschool Brasschaat een limiet bereikt gezien de toenemende vergrijzing. In het filiaal Kapellen zijn nog groeicapaciteiten indien de randvoorwaarden er zouden verbeteren. Dit slaat op infrastructurele tekorten die slechts een beperkt aanbod toelaten. Een indrukwekkende activiteitenkalender biedt een beeld van de hoge intensiteit en dynamiek van de instelling. De academie onderhoudt constructieve samenwerkingsverbanden met tientallen organisaties en verenigingen binnen en buiten de gemeente. Daarover zijn de partners zeer tevreden. Ook leerkrachten en leerlingen geven bij navraag uiting aan hun welbevinden. Wel zou kunnen overwogen worden om na te gaan waarom sommige leerlingen de meer theoretische lessen als saai bestempelen.

De academie kan steunen op een zeer betrokken en geëngageerde leiding. De inrichtende macht toont een grote tevredenheid over het gevoerde beleid. Tegelijk delegeert ze ook veel verantwoordelijkheid naar de schoolleiding. Dit schoolbestuur voorziet goede infrastructurele en logistieke ondersteuning. Ten aanzien van het filiaal Kapellen werden afspraken gemaakt in een overeenkomst. Vooral de tekorten op infrastructureel gebied én daaruit voortvloeiend de veiligheid in dit filiaal baren kopzorgen. Bij een bezoek ter plaatse werd melding gemaakt van opzet en plannen om de situatie te verbeteren. Er konden weliswaar geen documenten voorgelegd worden waaruit kan afgeleid worden dat deze binnen een vooropgestelde termijn zouden kunnen gerealiseerd worden. Opvolging verdient dus aanbeveling.

De vele, informele contacten zorgen ervoor dat de schoolleiding steeds de vinger aan de spreekwoordelijke pols houdt. Veel informatie wordt ook gecommuniceerd via e-mail. Vakvergaderingen kunnen daardoor tot een haalbaar aantal beperkt blijven. Niettemin dient in bepaalde gevallen overwogen te worden om op een intensere wijze te communiceren. Zo worden duidelijke afspraken rond het leerlingagenda niet steeds nageleefd. Ook het proces van leerplanimplementatie en –controle en de digitalisering van het kwaliteitszorgsysteem met inbegrip van jaarplanwerking zouden baat hebben bij meer gestructureerd overleg.

De academie betreurt dat het officiële mentorschap wegvalt. In deze academie behoorde dit mee tot één van de taken van de coördinator van het filiaal. De opvolging en begeleiding van nieuwe leerkrachten is hoognodig. Vooral wanneer er veertien personeelsleden nieuw en/of tijdelijk in dienst blijken te zijn. De toegekende uren vallen nu weg. Een sterk punt is juist de betrokkenheid van de mentor bij de aanwerving van nieuwe personeelsleden. Het is meteen een voorbeeld van teamwork binnen het beleidsvoerend vermogen van de instelling.

De academie bekleedt op het vlak van leerlingenevaluatie een exemplarische positie binnen het DKO-landschap. Het dagelijks werk wordt mee verrekend in het totaal zodat ook de evolutie van de leerlingen meegenomen wordt. De academie verantwoordt zich via het engagement van deskundige, externe juryleden. Voor een steviger onderbouwing van de evaluaties werden voor juryleden en leerlingen/studenten verschillende criteria vastgelegd voor elk vakgebied. Aldus is de puntenquotering ook bij de rapportering duidelijk en, in de mate van het mogelijke, objectief gemotiveerd. Het toont aan dat de academie ook met dit belangrijk aspect vernieuwend omgaat.

De academie van Brasschaat heeft zich, mede door de uitbreiding met het filiaal Kapellen, de laatste jaren goed weten te consolideren in de Antwerpse Noorderkempen. Demografisch blijken er nog rekruteringsmogelijkheden in het filiaal Kapellen. Ontwikkelingsperspectieven dienen zich aan op het vlak van een integraal kwaliteitszorgsysteem. De instelling weet zich uitstekend aan te passen aan de zich wijzigende omgeving. Zij blijft een sterk artistiek-pedagogisch aanbod verzekeren en vervult tegelijk een actieve netwerkfunctie op socio-cultureel gebied.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

Het onderzoek van de (leer)prestaties levert volgende conclusies op:

Studierichting Muziek

Optie Altviool/Viool

Voldoet

Vaststellingen

- De gemiddelde quotering van de examens van altviool ligt vrij hoog. Er is een goede leerlingdoorstroming en –oriëntering (verhouding optie instrument-samenspel 50%). Het valt op dat wellicht dezelfde criteria gehanteerd worden voor de beide opties. De resultaten in de optie instrument zijn beduidend sterker (met enkele leerlingen die 90% en meer behalen) dan deze in de optie samenspel. Dat geeft aan dat de bereikte leerprestaties in de optie instrument veel hoger liggen.
- In de klassen treffen we zeer uiteenlopende niveaus aan, van leerlingen samenspel die nog zeer weinig oefenen thuis tot preprofessionele leerlingen die spelen op een zeer hoog peil met een zwaar repertoire. Het is zeker een grote verdienste dat men al deze leerlingen binnen deze cursussen adequaat kan opvangen.
- Voor de cursus altviool heeft de academie speciale inspanningen geleverd door aangepaste instrumentjes aan te schaffen voor eerstejaarsleerlingen.
- Er wordt aangepast groepsgericht-individueel les gegeven.
- De didactische benadering geschiedt erg gefaseerd.
- Leerlingen kennen hun opdrachten goed en er wordt ook uit het hoofd gespeeld (geheugentraining welke bovendien bijdraagt tot een grotere uitstraling).
- De lichaamshouding én de houding van de altviool worden bewaakt en bijgestuurd.
- Specifieke sprongen worden geoefend en het einddoel wordt via voorspelen duidelijk geïllustreerd.
- Evaluatie geschiedt volgens de afspraken in de academie.
- De noodzakelijke aanpassing van het leesvermogen via de altsleutel wordt door de leerkracht probleemloos opgevangen en geïntegreerd.
- In de vioollessen worden de leerlingen individueel opgevolgd en begeleid.
- De leerlingvolgsystemen verschillen van klas tot klas, in de ene manueel bij een andere via eigen PC.
- Er is oog voor het goed begrijpbaar overbrengen van de technieken die nodig zijn om tot een goed resultaat te komen. Van bij het begin worden de artistieke aspiraties geïllustreerd. Dit blijkt bvb. uit de behandeling van de boogtechniek – springboog, weg van de snaren om terug te landen; de motivatie is dit te doen om een muzikaal, mooi en levendig effect te bekomen.
- Aandacht gaat ook uit naar de juiste intonatie.
- Een erg getalenteerde leerling speelt een Rondo opus 69 van Dmitri Kabalevski op een hoog niveau.
- Binnen deze cursussen merken we ook aandacht voor beleving en spelplezier.
- Bij leerlingen die in een wat minder gemotiveerd stadium gekomen zijn, blijft de zorg even sterk: er wordt gewerkt met aangepaste programma's binnen de optie samenspel. Het effect is niet steeds zo sterk en vraagt om reflectie qua benadering.

Optie Dwarsfluit

Voldoet

Vaststellingen

- In dit vakgebied wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheden van oriëntering naar optie samenspel of optie instrument. De resultaten van de klasexamens sporen gelijk met die van de openbare proeven wat duidt op een gelijklopende appreciatie tussen interne en externe beoordelingscommissie. Er is een hoog gemiddelde met een afweging voor sterkere cijfers in de optie instrument dan in de optie samenspel.
- Binnen de equipe worden duidelijke afspraken gemaakt rond leerlingendoorstroming van middelbare naar hogere graad.
- Er worden meerdere evaluatiemomenten voorzien, niet alleen bij het examen maar ook in het kader van school- en klasoptredens. Zo wordt voor binnenkort een 'Reis rond de Wereld' gepland met een repertoire van liedjes uit vele landen (vb. uit Frankrijk frère Jacques, uit Spanje Por Favor, uit Peru Cancion de los pipas ...).
- In de klassen is voldoende aandacht voor vaktechnische aspecten en muzikale nauwkeurigheid.
- Jongere leerlingen beschikken over aangepaste dwarsfluiten, wat een gunstig effect heeft op aspecten als mondstand, aanzet van de toon, houding ...
- In de klassen worden de vorderingen en het gespeelde repertoire bijgehouden.
- De opgemaakte persoonlijkheidsschets van de leerlingen vormt als beginsituatie een mooie start van een integraal leerlingvolgsysteem.
- Bij de inspeeloefeningen is er aandacht voor toonkwaliteit en sonoriteit, voor ontwikkeling van een accurate luisterattitude en voor het opbouwen van muzikale lijnen ('meenemen van de toon naar de volgende noot'). Door voor te spelen worden de verwachte doelstellingen verduidelijkt. Zo zal het leren spelen van hoge noten opgebouwd worden via het retrograde motiefspel.
- Er is aandacht voor de kennis van de bouw, de omgang en het onderhoud van het instrument.
- De leerlingen oefenen bijna elke dag.
- De klas is aangekleed en opgesmukt met prenten en beelden van het instrument zodat kan gesproken worden van een echte dwarsfluitklas.
- Er wordt belang gehecht aan een goede houding (vb. hoofd, mondstand en tongaanzet).
- Tijdens sommige lesmomenten was het peil naar behoren, bij sommige leerlingen in de optie samenspel eerder aan de matige kant maar niet onvoldoende.

Optie Hobo

Voldoet

Vaststellingen

- De klas hobo maakt onderscheid tussen de opties samenspel en instrument. De eindresultaten op de examens liggen, volgens de opgestelde processen-verbaal, op een te waarderen niveau. Er is een stabiele, normale instroom en een goed leerlingbehoud (doorstroming tussen de graden). Met zestien leerlingen in evenwichtige verdeling betreft dit een mooi uitgebouwde hoboklas.
- Uit de observaties blijkt een grote zorg voor de begeleiding van de leerlingen. Zowel qua repertoirekeuze als op het vlak van situering van de motorische problemen wordt een goed niveau gehandhaafd.
- Voor de allerkleinsten worden kindgerichte oefeningen en een aangepaste leermethodiek uitgewerkt.
- De leerprestaties waren tijdens de lesobservaties eerder aan de matige kant. Het muzikale verhaal en de mogelijke expressie gelden niet als uitgangspunt van het didactisch handelen. Daardoor blijven de resultaten hangen op het niveau van een technische realisatie en ontbreekt er een artistiek streven. Zo blijkt er geen aandacht voor expressieve aanduidingen die verwijzen naar de muzikale beweging (vb. grazioso/allegretto karakter).
- Er wordt niet groepsgericht-individueel gewerkt. Leerlingen vullen kruiswoordraadsels in, schrijven op het bord, of zijn bezig met hun lessen algebra.

- Leerlingen hebben hun leerlingenagenda niet bij.
- Er is een mooi en verzorgd inhoudelijk leerlingvolgsysteem.
- De klas beschikt over een interessante vragenlijst voor de leerlingen betreffende het onderhoud van en de omgang met hun instrument.
- Er wordt aan de piano begeleid zodat de leerlingen een harmonische ondersteuning krijgen.
- Er vormen zich problemen met het doorspelen van de tekst. Het is niet duidelijk of het hier lees- of speelproblemen betreft.
- Het aanwezige repertoire getuigt van een aangepaste en degelijke keuze in het kader van het hobo onderricht (etudes van Salviani o.m. als inspeelmateriaal, studies van L. Wiedemann, muziek van Corelli en Purcell).
- Er is aandacht voor momenten van ontspanning en er wordt belang gehecht aan de intonatie.

Optie Klarinet

Voldoet

Vaststellingen

- Binnen het vak klarinet wordt geen onderscheid gemaakt tussen de opties instrument en samenspel: alle leerlingen volgen instrument. De behaalde cijfers wijzen op goede leerresultaten. Ook het leerlingenbehoud vertoont een stabiele curve. Een probleem dat zich ook landelijk manifesteert, betreft de beperkte instroom.
- Het verdient aanbeveling deze instroom te versterken via een kindgerichte promotie. Dit kan bvb. door bij de instrumentenvoorstelling te werken met een jeugdig klarinettenensemble.
- Uit een gesprek met de leerkracht blijkt dat leerlingen klarinet intrinsiek gemotiveerd zijn. Het niveau is goed tot zeer goed.
- Binnen het repertoire wordt een verschuiving waargenomen van het meer klassieke naar meer jazz en lichte muziek gerichte materie. Het implementeren van 'hedendaagse klassieke muziek' ligt een stuk moeilijker. Als belangrijke relevantie van het onderwijs wordt gewezen op het sociaal en cultureel aspect dat via deze lessen ondersteund wordt.
- Een observatie tijdens een bezoek aan lessen klarinet in het filiaal leverde volgende vaststellingen op. Doelstellingen worden geformuleerd rond de vorming van een mooie basistoon Er is aandacht voor ademhaling, mondstand, correcte plaatsing van de hand en toonvastheid. Specifiek werd tijdens een lesmoment gewerkt op leestempo/bindbodem in connectie met de ademhaling. De verwerking met AMV/AMC is facultatief aanwezig maar zou wellicht (nog) meer systematisch kunnen. Er is aandacht voor het geheel van de compositie. Hiervoor wordt een CD-speler aangewend.
- Binnen de lessen werd vastgesteld dat de leerlingen geen agendaatjes hebben voor het noteren van de gemaakte lesopdrachten. De opvolging geschiedt door aanduiding in de boeken zelf. Dit klopt niet met wat binnen de instelling zelf als afspraak vigeert. Voor hoofdschool en filiaal staan voor de lagere graad (en sinds oktober ook voor de andere graden) gratis schoolagenda's ter beschikking. De informatie hierover werd duidelijk gecommuniceerd.

Vak Lagere Graad Samenzang

Voldoet

Vaststellingen

- Voor de prestaties binnen dit vakgebied worden geen afzonderlijke appreciaties voorzien. Dit correspondeert niet met wat het leerplan voorschrijft. Dit voorziet weliswaar geen georganiseerde proeven maar vraagt toch naar een vorm van evaluatie. Het verdient aanbeveling hierover binnen de groep te reflecteren.
- Er blijkt voldoende aandacht uit te gaan naar vocaaltechnische aspecten, die vooral bij de gemeenschappelijke opwarmingsfase aan bod komen (bvb. stemoefeningetjes). Het voorziene halfuurtje per week is niettemin erg kort voor het genereren van veel technische diepgang.
- De leerkrachten beschikken over een uitgebreid repertoire waaruit kan gekozen worden. Er worden ook afspraken gemaakt rond gemeenschappelijke liederen in het kader van grotere projecten. Zo treden de

jaren 2/3/4 samen op tijdens het traditionele nieuwjaarsconcert en zullen de eerstejaars ook op het lerarenconcert van zich laten horen.

- De gemeenschappelijke keuze is een gevolg van een goede communicatie tussen de leerkrachten. Dit slaat niet alleen op de keuze van de liedjes, maar eveneens op afspraken rond: bewegen, interpretatie (tempi, fraseringen,...), zelfs kledij.
- Over het algemeen maakt ieder zijn eigen keuzes voor wat betreft het repertoire in de loop van het schooljaar. Er is een grote verscheidenheid aan genres en men zal ook al eens werken rond vreemde talen, volksliedjes ... enz.
- Een zeer positief punt betreft de interactie met de instrumentale praktijk. Het komt erop neer dat leerlingen niet alleen zingen maar ook al eens meespelen op xylo, op een bourdon- en/of slagwerkinstrumentje. Zelfs het meebrengen van het eigen instrument geschiedt occasioneel. In het kader van een voldoende samenhang tussen de vakgebieden is dit zeker een verder door te zetten activiteit.

Vak Samenspel/Instrumentaal Ensemble

Voldoet

Vaststellingen

- De academie is erin geslaagd verschillende ensembles van een behoorlijk tot een zeer goed niveau tot stand te brengen. De kracht van de ensembles bestaat erin dat ook oud-leerlingen (afgestudeerden) hierin terecht kunnen om mee te spelen, het geheel te versterken en aldus een podium te bieden in het kader van levenslang leren. Het gaat onder andere over een symfonisch orkest, een strijkorkest, Quodlibet, een harmonieorkest, een mandoline ensemble, het accordeonensemble, het blokfluitensemble, de combo's en de bigband.
- De academie tracht alle types leerlingen op te vangen en goed te oriënteren via een aangepaste groepering. Zo zullen leerlingen optie samenspel met een eigen typologie in eenzelfde groep terecht komen (cfr. vierhandig pianoduo), maar brengt men ook een pianokwartet tot stand met een hoge artistieke kwalificatie (cfr. Dvorak).
- Wat betreft het repertoire heeft de academie een uitgebreide orkestbibliotheek aangelegd met een belangrijk gedeelte dat specifiek voor jeugdorkesten geconcipieerd is. Zo werd, tijdens een observatie, gewerkt aan een compositie "In to the Storm..." passend en specifiek gedacht voor schoolorkesten. Deze bibliotheek breidt zich nog altijd uit en wordt regelmatig geactualiseerd.
- Leerplandoelen tijdens de orkestwerking worden globaal goed bereikt overeenkomstig een heel specifieke interactie tussen leerkracht-dirigent en leerling-orkestleden. Hierbij valt op dat er vooral gewerkt wordt aan het ontwikkelen van algemene uitdrukkingsmogelijkheden die een stuk dynamiek binnen het ensemble genereren. De academie voorziet hier een tweesnelhedenbeleid, omdat het kamerorkest op een hoger niveau functioneert zodat leerlingen met hogere verwachtingen beter aan hun trekken komen. Niettemin zullen zij democratisch meewerken in het grotere symfonische geheel om realisaties voldoende te versterken.
- Enige tekorten bij de grote groep binnen het symfonisch ensemble waren tijdens een bijgewoonde les (repetitie): de nogal onverzorgde houding van sommige leerlingen, het spreken tijdens het spelen van het orkest en bij sommigen een onvoldoende discipline (stilte) bij de inzet (aanvang) van een werk. Dit heeft toch ook te maken met enig respect ten overstaan van andere spelers en moet zeker opvoedkundig bewaakt blijven.
- Waar het symfonische ensemble uit circa vijftig leden bestaat, beperkt het strijkorkest zich tot een vijftien leden (violen, altviolen, celli). Het repertoire van dit strijkorkest is zeker op niveau. De geleverde prestaties tijdens het lesbezoek vertoonden een hoge graad van kwaliteit. De academie beschikt hier over een voorbeeldfunctie voor andere ensembles binnen en buiten de academie.

Optie Algemene Verbale Vorming

Voldoet

Vaststellingen

- In alle klassen is het spel- en spreekplezier in zeer ruime mate aanwezig.
- De bruisende dynamiek houdt de leerlingen alert. Deze dynamiek wordt gestimuleerd door een belangrijke participatie van de leerlingen in het creëren van expressiemomenten. Overleg en uitwisseling van ideeën zijn belangrijke pijlers in het proces en versterken de samenwerking.
- Er is aandacht voor lichaamstaal en lichaamshouding.
- Het welbevinden in de klassen is zeer groot. Dit blijkt uit de ongeremdheid en de spontaniteit waarmee de leerlingen zich uiten, zowel verbaal als non-verbaal.
- Op het vlak van evaluatie is het vooral de leerkracht die feedback geeft. Dit aspect zou versterkt kunnen worden via een (zelf-)evaluatie door de leerlingen.
- Afhankelijk van de leerkracht is er meer of minder aandacht voor articulatie, uitspraak en stemhygiëne, maar nergens ontbreekt ze. De instroomklassen AVV (voor leerlingen die pas op iets latere leeftijd aan de woordopleiding beginnen) zijn het levende voorbeeld dat men techniek onmisbaar acht en dat die verworven moet worden.
- Overal wordt concentrisch gewerkt.

Optie Voordracht

Voldoet

Vaststellingen

- Het spel- en vertelplezier is zeker aanwezig in de bezochte voordrachtklassen.
- Er is een constante aandacht voor techniek. Articulatie, ademhaling en uitspraak zijn een natuurlijk onderdeel van de les waar blijvend op “gehamerd” wordt. De natuurlijke zeggingswijze moet hierbij zeker niet inboeten. Daarvoor worden pijlers als inleving, beleving en authenticiteit te belangrijk geacht. Deze worden door middel van verschillende technieken naar boven gehaald.
- Dat dit vak behoort tot de “podiumkunsten” blijkt uit een voortdurende aandacht voor het contact met het publiek. Dit gebeurt in de les, maar in de praktijk ook door de vele optredens die de academie verzorgt bij allerlei aangelegenheden.
- Uit de examenprogramma's blijkt een grote zorg voor een degelijk en gevarieerd repertoire.
- De spontane, respectvolle en natuurlijke omgang tussen leerkracht en leerlingen zorgt voor een open sfeer waar creativiteit en expressie tot volle bloei kunnen komen.

Optie Welsprekendheid

Voldoet

Vaststellingen

- Spreekplezier en spreekmotivatie zijn onmiskenbaar aanwezig.
- Er is blijvende aandacht voor techniek, uitspraak en articulatie. Hierbij wordt ook de lichaamshouding niet vergeten.
- Het aanbod is zeer gevarieerd en vertrekt vanuit de noden en de vragen van de leerlingen. Dit alles binnen de te bereiken doelstellingen van de leerplannen WS.
- Via gespecialiseerde workshops worden ook nog andere domeinen van de welsprekendheid aangeboord. Zo werd er in een workshop een inleiding gegeven op radio- en microfoonwerk. (Omwillen van de technische apparatuur is dit voor een academie zelden mogelijk om iets dergelijks aan te bieden.) De breedte van dit aanbod maakt de cursus aantrekkelijk.

Optie Toneel

Voldoet

Vaststellingen

- De lessen bruisen van spelplezier.
- De participatie binnen de toneellessen is zeer groot. Communicatie en uitwisseling van gedachten en ideeën zijn een vanzelfsprekendheid en bepalen de creatie van de rollen en de exploratie van de emoties, nodig bij het maken van de voorstelling.
- In de meeste lessen is er een constante aandacht voor techniek, articulatie en natuurlijke zeggingskracht, zonder de expressie te verdrücken.
- In het kader van de begeleiding van de beginnende leerkracht is het belangrijk voldoende aandacht te besteden aan het gepaste repertoire van de leerlingen.
- Productionele aspecten komen zeker aan bod.
- In de meeste klassen werden duidelijke opdrachten gegeven, zodat het proces een continu gegeven wordt en niet beperkt blijft bij het ene uur per week. Ook het engagement van de leerlingen wordt hierdoor versterkt.

5.2 Schoolloopbaan

5.2.1 Rendement

De academie kan een redelijk tot zeer goed rendement aantonen.

Vaststellingen

- Gezien de evolutie van de bevolkingscijfers is de situatie in de afdeling Brasschaat vrij goed te noemen.
- In de gemeente Kapellen blijken er nog aanwijsbare groeiperspectieven naast een al zeer goede vooruitgang na de filiaaloverheveling.
- De doorstroming in sommige cursussen is sterker dan in andere. Een kleinere instroom genereert blijkbaar een sterker leerlingbehoud. Hiervoor zijn verschillende redenen.

5.3 Outcomes

5.3.1 Vervolgonderwijs

Tot nog toe werden geen exacte gegevens over aansluiting op vervolgonderwijs bijgehouden.

Vaststellingen

- Tien leerkrachten en de directeur zijn oud-leerling van de academie. Minstens vijf oud-leerlingen geven les in andere academies. Dit jaar bevinden er zich een tiental leerlingen in een conservatoriumopleiding. Eén leerling is zelfs toegelaten voor viool in Guildhall (Londen). Eén zit in Amsterdam, een andere in Tilburg.
- De directie van de school werkt verder aan het in kaart brengen van het vervolgonderwijs van de academieleerlingen. De eerste resultaten hiervan ogen erg positief.

5.3.2 Aansluiting arbeidsmarkt

Er is een goede aansluiting naar bestaande socio-culturele initiatieven.

Vaststellingen

- Naast de in DKO terugkerende oud-leerlingen zijn er ook leerlingen aan het werk bij bvb. radio MNM. Een aantal oud-leerlingen volgden andere cursussen en zijn aan het werk als producer, acteur, musicus in de Filharmonie of de Koninklijke Vlaamse Opera. De academie heeft een BrascoBand en een kamerorkest Quodlibet waar leerlingen als repriecken meekunnen. Buiten de school vinden we leerlingen terug in het Brasschaats mandolineorkest, bij de Essener Musikanten, bij het harmonieorkest Concordia, het Jeugd&Muziek (J&M) orkest Antwerpen, het muziektheater Brasschaat, het Symfonisch Jongeren Orkest Edegem (SJOE), in koren en plaatselijke toneelverenigingen. Eén leerling heeft een contract in het Paleis.
- Gezien de beperkte aanwezigheid van een plaatselijk muziekverenigingsleven in de gemeente Brasschaat kunnen de outcomes als zeer gunstig geïnterpreteerd worden.

5.4 Tevredenheid

5.4.1 Tevredenheid leerlingen

Verschillende jongeren en volwassenen geven blijk van een grote tevredenheid over de werking van de academie.

Vaststellingen

- Leerlingen zijn vooral blij met de vakken die te maken hebben met het musiceren zelf. De ondersteunende, meer theoretische vakken vindt men alleszins nuttig maar soms ook wat saai (vooral sommige kinderen).
- Zingen en spelen krijgen de hoogste waardering. De initiatieven en optredens die de academie organiseert worden ook erg gesmaakt.
- Een vraag naar de meerwaarde van de academie-initiatieven levert volgend antwoord op: de voordelen zijn legio, bijkomende optredens stimuleren een ontspannen manier van optreden (in tegenstelling tot bvb. examens); zij brengen ook vreugde bij mensen in de maatschappij. Het samen leren en de wederzijdse hulpvaardigheid vormen een opvoedkundige meerwaarde. Door het feit dat try-outmogelijkheid geboden wordt, vormt dit ook een bijdrage tot betere examenresultaten.

5.4.2 Tevredenheid personeel

Het personeel is voldoende tot zeer tevreden over de werkomstandigheden.

Vaststellingen

- De ondersteunende aspecten vanuit de directie en het schoolbeleid worden erg geapprecieerd. Dit slaat dan vooral op 'luisterend oor', op voldoende logistieke ondersteuning en op professionele appreciatie.

5.4.3 Tevredenheid partners

De academie onderhoudt constante samenwerkingsinitiatieven die erg gewaardeerd worden.

Vaststellingen

- Er is een lijst met circa twintig landelijke en gemeentelijke organisaties waar de academie samenwerkingsverbanden mee onderhoudt. Meestal gaat het over optredens en concerten. Ook met andere scholen, academies en Canon Cultuurcel wordt samengewerkt. Externe partners zijn ook VLAMO, Cofena Zaterdagse matineeconcerten en concerten in de dienstencentra vullen het rijtje aan.

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.1.1 Leiderschap

De inrichtende macht besteedt voldoende zorg en toont voldoende interesse voor een goede werking van de instelling.

Vaststellingen

- Het schoolbestuur stelt al haar vertrouwen in de directeur die kan bogen op een jarenlange ervaring.
- De directie heeft een ruime blik ontwikkeld op de complexiteit van het schoolgebeuren, staat open voor vernieuwende impulsen en geeft vertrouwen aan personeel en leerlingen. Dit creëert een warme vorm van leiderschap.

6.1.2 Besluitvorming

Er is een eenduidige en consequente besluitvorming door de directie.

Vaststellingen

- Momenteel wordt de besluitvorming onderbouwd door veel informele communicatie tussen directie en desbetreffende verantwoordelijke coördinatoren.
- De coördinatoren worden niet gezamenlijk betrokken bij de besluitvorming. Dat zorgt voor een minder interactieve ideeënstroom.

6.1.3 Kwaliteitszorg

In de academie wordt op verschillende terreinen aan kwaliteitszorg gedaan. Deze is nog niet in een integraal kwaliteitszorgsysteem geformuleerd.

6.1.3.1 Zelfevaluatie

Vaststellingen

- Zelfevaluatie manifesteert zich vooral vanuit de analyses van de examenresultaten. Deze geven aan in welke richting verder kan gewerkt worden.
- Zelfevaluatie op basis van geëncquêteerde gegevens is nog niet in de academie aanwezig. De directie ziet wel de noodzaak van evolutie op dit vlak, maar vraagt ook voldoende ondersteuning om dit uit te bouwen.

6.1.3.2 Kwaliteitssysteem

Vaststellingen

- De directie informeerde zich al over verschillende mogelijke instrumenten zoals Prose, DKO-scanner ... en andere.
- Er wordt nu overwogen over te stappen op een nieuw op de markt gebracht systeem dat een veelomvattende inventarisatie van gegevens via een centrale databank omvat. In dit programma is ook een leerlingvolgsysteem opgenomen wat op termijn een centraler zicht kan bieden op aspecten van leer- en leerlingbegeleiding.

6.2 Personeel

6.2.1 Personeelsbeheer

6.2.2 Professionalisering

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- het vooropstellen en bewaken van effecten
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie
- het operationaliseren van een gedragen visie.

6.2.2.1 Aanvangsbegeleiding

Vaststellingen

- Er is een afzonderlijke mentor aangesteld voor de begeleiding van beginnende en tijdelijke leerkrachten. Deze wijst op zijn dubbele rol van mentor én tegelijk ook coördinator van het filiaal.
- De mentor is ook betrokken bij de sollicitatiegesprekken.
- Van de lesbezoeken worden verslagen bijgehouden.
- Er zijn drie uur mentor beschikbaar voor de begeleiding van veertien leerkrachten.

6.2.2.2 Deskundigheidsbevordering

Vaststellingen

- De academie beschikt over een nascholingsplan. Dit omschrijft een aantal uitgangspunten zoals welke soorten nascholing en door wie nascholing kan gevolgd worden. Er is een procedure aanwezig en er zijn voorwaarden vastgelegd.
- De gevolgde nascholingen gaan overwegend over ICT-problematiek en toepassing van nieuwe software door het secretariaat.
- Het koppelen van de thematiek aan een nodenpakket dat zowel schoolgerichte als vakgerichte navorming ordent, is een aanbeveling voor de toekomst.

6.3 Logistiek

6.3.1 Materieel beleid

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.3.1.1 Infrastructuur

Vaststellingen

- De infrastructuur in het filiaal Kapellen is ondermaats.

Inbreuken tegen de regelgeving

- De instelling beantwoordt niet aan de voorwaarden bij programmatie, zoals gesteld in Art. 52 §.2./3° betreffende "...de mogelijkheden van de betrokken instelling op het vlak van infrastructuur, leermiddelen en goedgekeurde leerplannen..." en de omzendbrief bij dit besluit van 16 mei 1999 -13EA/FM/GDS.

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

6.4.1.1 Onderwijsaanbod

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- het vooropstellen en bewaken van effecten
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie
- het operationaliseren van een gedragen visie
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing
- het gebruik van externe gegevens voor evaluatie en bijsturing.

Vaststellingen

- Het onderwijsaanbod kent een gestage groei; zo heeft de academie gekozen voor een uitbreiding van het aanbod via de oprichting van de optie JaLM. Deze optie wordt strikt vanuit Jazz-optiek en kwaliteitsbewakend geïmplementeerd. Het aantal leerlingen blijft daarom veeleer beperkt.
- Er is een grote gevoeligheid voor het goed begeleiden van leerlingen binnen hun curriculum. In dit opzicht is het inspelen op curriculumbehoeften bij leerlingen niet steeds conform de oorspronkelijk inhoudelijke betekenis van de gekozen opties. Dit slaat op de oriëntering van leerlingen naar de optie samenspel en/of instrument. Omdat er andere toekomstplannen zijn zal men binnen het curriculum mogelijke verlengingen van de opleiding voorzien zodat in wezen de inhoudelijke verschillen tussen die opties niet meer bestaan.
- Er werden al verschillende pogingen ondernomen om tot een sterkere bekendmaking van het aanbod te komen binnen het socio-cultureel gebeuren. Zo kunnen externe gegevens een duidelijker beeld opleveren van de behoeftencurve. Binnen de gemeente is het muziekverenigingsleven niet sterk ontwikkeld. Het residentiële karakter remt de opbouw af rond bvb. een cyclus Jazz-optredens in een plaatselijke zaak. Dit lukt natuurlijk wel bij occasionele optredens.

6.4.2 Evaluatie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- het vooropstellen en bewaken van effecten
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie
- het operationaliseren van een gedragen visie
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing
- het gebruik van externe gegevens voor evaluatie en bijsturing.

6.4.2.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen

- De academie heeft voor elk vakgebied specifieke criteria ontwikkeld. Externe juryleden die eindexamens komen beoordelen, wordt gevraagd met deze criteria rekening te houden en op basis daarvan hun punten te geven.

6.4.2.2 Rapporteringspraktijk

Vaststellingen

- Naar de leerlingen toe worden dezelfde maatstaven voor de beoordeling gecommuniceerd. Zo weet elke leerling aan welke facetten hij/zij nog moet werken en welke goed tot zeer goed zijn. Deze praktijk is toch wel bijzonder binnen kunstonderwijs omdat er ook steeds subjectieve componenten een rol spelen bij het musiceren. Door een aantal meetbare aspecten in criteria te vatten versterkt de academie haar onderwijskundig vermogen.
- In het kader van de verzameling van de puntenquoteringen is de leraarskamer uitgerust met computer. Via een login kunnen leerkrachten de trimestriële evaluatiecijfers zelf digitaal invoeren.

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de academie goed is

- De goed gestroomlijnde schoolorganisatie waar een warm leiderschap en een gedragen verantwoordelijkheidsdeling evenwichtig aan bod komen.
- Een sterke visie op de kracht en de functie van podiumactiviteiten waaraan zoveel mogelijk leerlingen deelnemen.
- De hoge tevredenheidsgraad van leerlingen, leerkrachten en partners.
- Een mooie, groene infrastructuur en voldoende logistieke voorzieningen in de hoofdschool.
- Een brede school met open en realistische kijk op de socio-culturele omgeving.
- Het streven naar een artistiek-harmonische aansluiting op een actuele leefwereld van het publiek.

7.2 Relevante aspecten die de academie kan verbeteren

- Het systematisch in kaart brengen van de aanwezige troeven binnen een kwaliteitszorgsysteem.
- De ontplooiing van de deskundigheidsbevordering waarvan de inhoud kan geïnspireerd worden door de resultaten van een zelfevaluatie.
- De ontwikkeling van een digitaal leerlingvolgsysteem.

7.3 Relevante aspecten die de academie moet verbeteren

- De instelling beantwoordt niet aan de voorwaarden bij programmatie, zoals gesteld in Art. 52 §.2./3° betreffende "...de mogelijkheden van de betrokken instelling op het vlak van infrastructuur, leermiddelen en goedgekeurde leerplannen..." en de omzendbrief bij dit besluit van 16 mei 1999 (13EA/FM/GDS). Dit betreft de toestand in het filiaal Kapellen.

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning en subsidiëring **GUNSTIG BEPERKT IN DE TIJD tot 31 augustus 2012**.

De hieronder aangekruiste (leer)prestaties scoren geheel of gedeeltelijk onvoldoende en hebben tot dit advies geleid:

Regelgeving	☒	filiaal Kapellen
-------------	-------------------------------------	------------------

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2012** kunnen aantonen dat alle tekorten werden weggewerkt.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Dirk Rombaut

Datum van verzending aan de directie en de inrichtende macht:

Voor kennisname

De directie/de inrichtende macht

Naam: